

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 109/16

Λουξεμβούργο, 11 Οκτωβρίου 2016

Απόφαση στην υπόθεση C-601/14
Επιτροπή κατά Ιταλίας

Η Ιταλία, παραλείποντας να διασφαλίσει εύλογη και προσήκουσα αποζημίωση για όλα τα θύματα εκ προθέσεως εγκλημάτων βίας που τελούνται σε υποθέσεις με διασυνοριακό χαρακτήρα, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το δίκαιο της Ένωσης

Τα κράτη μέλη οφείλουν να διασφαλίσουν στα θύματα όχι μόνο τη δυνατότητα να ζητούν αποζημίωση βάσει της αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων, αλλά προ πάντων ένα ελάχιστο επίπεδο αποζημιώσεως για όλες τις μορφές εγκλημάτων βίας

Σύμφωνα με τη σχετική οδηγία της Ένωσης¹, τα θύματα εκ προθέσεως εγκλημάτων βίας πρέπει να έχουν δικαίωμα σε εύλογη και προσήκουσα αποζημίωση για τη βλάβη την οποία έχουν υποστεί, ανεξαρτήτως του γεωγραφικού σημείου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο οποίο τελέστηκε η αξιόποινη πράξη. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθούν προς την οδηγία αυτή.

Στην Ιταλία, διάφοροι «ειδικοί νόμοι» προβλέπουν ότι, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, το Ιταλικό Δημόσιο καταβάλλει αποζημίωση στα θύματα ορισμένων μορφών αξιόποινων πράξεων που αποτελούν εκ προθέσεως εγκλήματα βίας (ιδίως των πράξεων που συνδέονται με την τρομοκρατία ή με το οργανωμένο έγκλημα). Κατόπιν της μεταφοράς της οδηγίας στην ιταλική έννομη τάξη, οι νόμοι αυτοί τυγχάνουν επίσης εφαρμογής σε υποθέσεις με διασυνοριακό χαρακτήρα (γενικώς, όταν το θύμα αξιόποινης πράξεως που έχει τελεστεί στην ιταλική επικράτεια είναι πολίτης άλλου κράτους μέλους).

Η Επιτροπή άσκησε ενώπιον του Δικαστηρίου προσφυγή λόγω παραβάσεως κατά της Ιταλίας. Υποστηρίζει ότι η Ιταλία, παραλείποντας να θεσπίσει γενικό σύστημα αποζημιώσεως που να μπορεί να καλύπτει το σύνολο των εγκλημάτων βίας σε υποθέσεις με διασυνοριακό χαρακτήρα (όπως ο βιασμός, οι σοβαρές προσβολές της γενετήσιας ελευθερίας, η ανθρωποκτονία, η βαριά σωματική βλάβη και, γενικώς, κάθε αξιόποινη πράξη που δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των προαναφερθέντων «ειδικών νόμων»), παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το δίκαιο της Ένωσης.

Αντιθέτως, η Ιταλία υποστηρίζει ότι συμμορφώθηκε προς τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την οδηγία. Κατά το κράτος μέλος αυτό, από την οδηγία προκύπτει ότι τα κράτη μέλη οφείλουν μόνο να παρέχουν στους διαμένοντες σε άλλο κράτος μέλος πολίτες της Ένωσης τη δυνατότητα προσβάσεως στα συστήματα αποζημιώσεως που έχουν θεσπίσει με τη νομοθεσία τους υπέρ των δικών τους πολιτών.

Με τη σημερινή απόφασή του, το Δικαστήριο υπογραμμίζει ότι το σύστημα συνεργασίας που καθιερώνει η οδηγία απαιτεί την τήρηση της αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων λόγω ιθαγένειας όσον αφορά την πρόσβαση στα συστήματα αποζημιώσεως των θυμάτων εγκληματικών πράξεων σε υποθέσεις με διασυνοριακό χαρακτήρα. Το Δικαστήριο προσθέτει ότι, σε τέτοιες υποθέσεις, η οδηγία, προκειμένου να διαφυλαχθεί η ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων εντός της Ένωσης, επιβάλλει επίσης σε κάθε κράτος μέλος την υποχρέωση να θεσπίσει εθνικό σύστημα που να διασφαλίζει ένα ελάχιστο επίπεδο εύλογης και προσήκουσας αποζημιώσεως στα θύματα

¹ Οδηγία 2004/80/ΕΚ του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για την αποζημίωση των θυμάτων εγκληματικών πράξεων (ΕΕ 2004, L 261, σ. 15).

όλων των αξιόποινων πράξεων που αποτελούν εκ προθέσεως εγκλήματα βίας και τελούνται στο έδαφός του.

Τα κράτη μέλη έχουν, καταρχήν, την αρμοδιότητα να συγκεκριμενοποιούν το περιεχόμενο της έννοιας των «εκ προθέσεως εγκλημάτων βίας» στο εσωτερικό τους δίκαιο. Εντούτοις, δεν μπορούν να περιορίζουν το πεδίο εφαρμογής του συστήματος αποζημίωσης των θυμάτων σε ορισμένες μόνον αξιόποινες πράξεις που αποτελούν εκ προθέσεως εγκλήματα βίας.

Το Δικαστήριο καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η Ιταλία, παραλείποντας να λάβει όλα τα μέτρα που είναι αναγκαία ώστε να διασφαλίζεται, σε υποθέσεις με διασυνοριακό χαρακτήρα, η ύπαρξη συστήματος αποζημίωσης των θυμάτων όλων των εκ προθέσεως εγκλημάτων βίας που τελούνται στην επικράτειά της, δεν προέβη σε ορθή μεταφορά της οδηγίας.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προσφυγή λόγω παραβάσεως, στρεφόμενη κατά κράτους μέλους το οποίο παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το δίκαιο της Ένωσης, μπορεί να ασκηθεί από την Επιτροπή ή από άλλο κράτος μέλος. Αν το Δικαστήριο διαπιστώσει την ύπαρξη παραβάσεως, το καθού κράτος μέλος πρέπει να συμμορφωθεί με την απόφαση το συντομότερο.

Όταν η Επιτροπή θεωρεί ότι το κράτος μέλος δεν συμμορφώθηκε προς την απόφαση, μπορεί να ασκήσει νέα προσφυγή, ζητώντας την επιβολή χρηματικών κυρώσεων. Πάντως, σε περίπτωση μη ανακοινώσεως στην Επιτροπή των μέτρων για τη μεταφορά μιας οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο, το Δικαστήριο μπορεί, κατόπιν προτάσεως της Επιτροπής, να επιβάλει κυρώσεις με την πρώτη του απόφαση.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσιεύσεώς της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το «[Europe by Satellite](#)» ☎ (+32) 2 2964106